

DRWECA

z dodatkami: „Opiekun Młodzieży“, „Dodatek powieściowy“ i „Nasz Przyjaciel“

„Drweca“ wychodzi trzy razy tygodniowo w wtorek, czwartek i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,— zł z doręczeniem 1,19 zł miesięcznie. Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet. Adres telegr.: „Drweca“ Nowemiasto-Pomorze

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-linowej 5 groszy, na stronie 3-linowej 15 groszy, w tekście na 2 i 3 stronie 20 groszy, na 1 stronie 25 groszy, przed tekstem 30 groszy.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Draki wydawnictwo: „Drweca“ Sp. z o. p. w Nowemmieście.

Redaktor odpow.: w zast. W. Stawicki w Nowemmieście.

Nr. 54

Nowemiasto-Pomorze, Czwartek dnia 7 maja 1925.

Rok V

Waloryzacja pożyczek państwowych.

Kto kupił pożyczkę odrodzenia przed 1 grud. 1921 r. uzyska wyższe przerachowanie.

Na środowym posiedzeniu Sejmu przysłała w drugim czytaniu na porządek obrad ustawa rządowa o wyższym przerachowaniu Pożyczek Państwowych, które zostały konwertowane na mocy Rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 7 czerwca 1924 r.

Po przedstawieniu historii, treści i motywów ustawy wywołał referent poseł Rzepecki cyfry dotyczące dodatkowego obciążenia Skarbu. Do sumy około 65,000,000, jakie Skarb dotychczas ponosić musi w postaci wydania nowej konwersyjnej pożyczki na lat 20 dochodzi po przyjęciu ustawy rządowej jeszcze 8 do 9 milionów złotych, wskutek wyższego przerachowania. Uzyskali wyższe przerachowanie ci, którzy kupili Pożyczkę Odrodzenia przed 1 grudnia 1920 r. i to w miarę miesiąca wpłaty gotówki lub asygnat zamienionych przerachowanie wyższe lub niższe: od 4 do 1 gr. za 1 mkp. Przytem przyznano wyższe przerachowanie także tym posiadaczom Pożyczki Odrodzenia, którzy ją lombardowali przed 1 grudnia 1920 r. Następnie przyznano znacznie lepsze przerachowanie tym, którzy w r. 1918 i 1919 kupili asygnaty z r. 1918 i przetrzymali je przez 5 lat aż do ostatniej konwersji. Ci właściciele asygnat, posiadający około 35,000,000 mkp. uzyskują wartość marki polskiej stosownie do miesiąca, w którym asygnaty zakupili to znaczy uzyskują od 7 do 67 gr. za 1 mkp. Poza tem przedłożono termin zgłaszania się do konwersji wszystkim tym, którzy z nieświadomości lub zapomnienia nie nadesłali urzędowi skarbowym swych papierów do konwersji do dnia 31 stycznia br. i narazeni byli na fatalne przerachowania za 1.800.000 mk. — 1 zł. pol. Tym, co prawda nielicznym posiadaczom, przedłużono termin zgłoszenia na dalszy okres 6-ciu miesięcy od dnia rozporządzenia Pana Ministra Skarbu, który się niebawem ukaże.

Zgłoszenia będzie można posyłać do Urzędu Pożyczek Państwowych (Warszawa, ul. Senatorska 29) przyczem będzie trzeba nadesłać dowód, kiedy się kupiło asygnaty z r. 1918, Pożyczkę Odrodzenia z r. 1920. Urząd Poż. Państw. będzie badał te zgłoszenia i przedkładał je Komisji Ministerstwa Skarbu, złożonej z 25-ciu członków, która to Komisja będzie ostatecznie decydowała o przyznaniu wyższego przerachowania, mając na to rok czasu.

Wszyscy ci zatem, którzy kupili Poż. Odr. lub asygnaty po 1 grudniu 1920 r. mechaj nie zadawają sobie trudu i nie zgłaszają się, albowiem ich wyższe przerachowanie nie dotyczy. Otrzymali oni już za 100 mk. 1 zł. nowej konwersji i zatem zyskali, bo w r. 1921 marka polska spadała szybko i posiadacze ci powinni byli otrzymać $\frac{3}{4}$, $\frac{2}{4}$ i $\frac{1}{4}$ grosz, a otrzymali 1 gr. pełny. W debacie sejmowej prowadzi całą rzecz poseł Rzepecki, członek Zw. Lud. Nar., a sekundowali mu postawie: Ks. Bartkowski (Klub Chr. Nar.), który wytrwale walczył o przerachowanie wyższe, dla tych, którzy papiery swe lombardowali oraz poseł Piotrowski Adam (Klub Ch. Dem.), który żądał i zyskał termin 6-miesięczny do zgłoszeń o wyższe przerachowanie. Za ustawą głosowały kluby: Zw. Lud. Nar., którego członek Rzepecki prowadził całą akcję od października 1924 r., następnie Klub Chr. Nar., Chr. Dem., N. P. R. i Polskie Stronnictwo Ludowe „Piast“.

Niebawem nastąpi w Sejmie trzecie czytanie ustawy, które prawdopodobnie już zasadniczych podstaw nie zmieni. Niechaj zatem czytelnicy zaczęną się krzątać około uzyskania dowodów nato, kiedy asygnaty lub Poż. Odródz. zakupili przed 1 grudnia 1920 r.; dowody te będzie później trzeba przesłać do Urzędu Pożyczek Państwowych, który je sprawdzi w swych księgach i rejestrach. Zgłoszenia te nie będą podlegały opłacie stempowej, a Urząd Pożyczek Państw. nadesłane później dodatkową wartość w obligacjach pożyczki konwersyjnej, przesyłając papiery franko każdemu właścicielowi.

Tak więc zakończyła się półroczna praca Klubów, które w imię słuszności i sprawiedliwości żądały wyższego przerachowania dla ludności potrzebującej w obecnym przesileniu gospodarczym jak najwięcej środków materialnych.

Otwarcie Targu Poznańskiego.

Na otwarciu piątego Targu Poznańskiego i pierwszego międzynarodowego targu w Poznaniu przybyli pan minister przemysłu i handlu Kiedroń, p. min. spraw wewnętrz. Ratajski. W towarzystwie pp. ministrów przybyli również p. premierowa Władysława Grabska i p. ministrowa Kiedroniowa, i jako reprezentant M. S. Wojsk. gen. Norwid Neugebauer. Goście w towarzystwie pana

wojewody przybyli na otwarciu pierwszego międzynarodowego Targu Poznańskiego. Pierwszy przemówił wiceprezydent miasta p. Kiedacz, przebiegając pokrótce dzieje targów poznańskich od 1921 r. począwszy. P. Kiedacz poprosił p. min. Kiedrona, aby raczył otworzyć Targi, co też nastąpiło przy odpowiednim przemówieniu.

Nowa prowokacja władz gdańskich.

Policja zakazała Polakom w Gdańsku urządzenia uroczystości 3-go maja.

Gdańsk, 2 5. Zjednoczenie Zawodowe Polskie w Gdańsku otrzymało wczoraj wieczorem pismo od władz policyjnych wolnego miasta następującej treści: „Zakazuje się odbycia projektowanego pochodu w niedzielę, dnia 3 maja o godz. 3 po południu z koszar bastjonu Gertrudy do kawiarni Derra z powodu bezpośredniego niebezpieczeństwa, zagrażającego porządkowi publicznemu. Podpisany: Vroboehs.“

A zatem władze gdańskie zabroniły obywatelom gdańskim, poczuwającym się do narodowości polskiej obchodu święta narodowego ich ojczyzny, mimo, iż władze te zawsze dotychczas pozwalały w sposób prowokacyjny manifestować uczucia narodowe Niemców w Gdańsku do Rzeszy Niemieckiej, pozwalając, nie dając jak w dniu wczorajszym, manifestować komunistom na głównych ulicach miasta w pochodzie, w którym

niesiono transparenty z hasłami międzynarodówki moskiewskiej.

Zakaz ten, jak tłumaczą władze gdańskie, spowodowany był obawą, iż nastąpi starcie pomiędzy Polakami, a agresywnie występującymi organizacjami niemieckimi.

W jakimże celu utrzymują władze gdańskie 1500 ludzi uzbrojonych w „Schuppo“, w jakim celu utworzyły kilkotysięczne organizacje „Einwohnerwehry“ i „Bürgerwehry“?

Postępowanie władz gdańskich opinia polska słusznie uważać będzie za nowy dowód nieuszanowania zobowiązań wobec protektora wolnego miasta — Państwa Polskiego i antypolskich dążeń gdańskich sfer rządzących.

Gdańsk coraz zuchwalej postępuje sobie wobec Polaków.

Policja gdańska zakazała maszerowania w szeregu marynarzom polskim z portu do kościoła. Fakt ten jako i poprzedni zakaz wobec Zjednoczenia Zawodowego Polskiego co do urządzenia pochodu wywołał

w sferach rządowych polskich w Gdańsku wielkie oburzenie, postanawiając poczynić kroki w celu uzyskania satysfakcji, za ten akt zuchwałości i bezprawia.

Wojsko polskie dopilnowałoby porządku w Gdańsku.

Gdańsk, 3. 5. „Gazeta Gdańska“ z powodu zakazu polskiego pochodu pisze: „Jeżeli senat widzi, że nie może zapewnić polskiej ludności bezpieczeństwa, to

powinien zwrócić się do rządu polskiego o pomoc, o przysłanie dwóch kompani żołnierzy do Gdańska, aby czuwali nad utrzymaniem ładu i porządku w mieście“.

Jak się wobec tego odbyła okrojona uroczystość polska w Gdańsku.

Uroczysta akademja. — Przed gmachem Gimnazjum. — Na Szydlicach. — Nastroje i uczucia.

Pod nabożeństwem w tymczasowym kościele polskim we Wrzeszczu odbyła się podobnie jak przed rokiem uroczysta akademja w dyrekcji kolei polskiej. Przemawiał jak zwykle wytrawnie i głęboko komisarz Generalny Rzeczypospolitej w Gdańsku p. min. Strasburgera. W odpow. składali na jego ręce w zwięzły sposób swe serdeczne życzenia pod adresem Najjaśniejszej Rzeczypospolitej wszyscy przedstawiciele miejscowych organizacji i towarzyszy polskich. Imieniem gd. sejmowego koła polskiego mówił jego znany z owych ciętych, a rzeczowych przemówień prezes dr. Moczyński, podnosząc istotę Konstytucji Majowej i pokojowość narodu polskiego, który tę rocznicę wyniósł nad inne. Z ramienia licznych towarzyszy ludowych oraz imponująco rozwijającej się Partji polskiej, składał życzenia Józef Czyżewski, stary, a wciąż jary szermierz polskości, zasłużony dla niej w Gdańsku i na Pomorzu i stąd też otoczony powszechnym szacunkiem. Mocną nutą narodową brzmiało przemówienie inż. Grobelkiego, wygłoszone imieniem polsk. rad gminnych. Pozatem zabierało głos wielu innych, jak: poseł dr. Kubacz, ceniony, niespożytej energii prezes Macierzy Szkolnej, Czaplicki, prezes okręgowy Sokoła, St. Leszczyński (towarzystwo śpiewacze), pani Tylewska (towarzystwo Polek) i inni.

Na placu przed gmachem gimnazjum, pomimo zakazu, a potem już z polskiej strony odwołania zebrało się kilkaset osób. Zdołano je jednak nakłonić do zaniechania publicznej manifestacji, aby nie dać powodu do pomawiania ludności polskiej o nieliczenie się z jakąkolwiek prawną, choćby niesprawiedliwą decyzją władzy. — Większość bezpośrednio z domu, auli i z placu przed gimnazjum udali się na przedmieście Szydlice, gdzie w dwóch kawiarniach lokalnych ogrodowych

Cafe Derra i Cafe Stephan wygłoszono parę krótkich przemówień, a następnie przy dźwiękach orkiestry kolejowej urządono zabawy. Te ostatnie były też z tego względu wskazane, aby uśmierzyć zrozumiałe rozgorczenie, wywołane skandaliczną postawą władz policyjnych i tylko wpływowi kierowników organizacji polskich i hartowi silnym nerwom ogółu polskiego w Gdańsku należy zawdzięczać, że nie przyszło do starć, do rozlewu krwi, który widocznie elementy charakterystyczne sprowokować chciały przez różne szyskany i wogóle zaczepną postawą.

Jakby niedość było samego faktu obłudnie uzasadnionego zakazu, jeszcze ostawiona Szupo czyniła, co mogła, aby drażnić uczucia polskie, i zaakceptować wojowniczość i niekulturalność pruską. W tych „pięknych“ celach zarządzono ćwiczenia, strzelanie, z karabinów maszynowych w czasie nabożeństwa i to w pobliżu kościoła polskiego we Wrzeszczu (na placu, odległym tylko o 500 metrów).

Dalszym ciągiem wybrków tej „arcybałej“ o bezpieczeń. policji było aresztowanie na dworcu kolejowym p. Nadolnego z tej racji, że niósł chorągiew towarzystwa „Jedność“ do kościoła chociaż chorągiew była zwinięta.

Koroną tych igraszek z prawa i urągania ludzkości był demonstracyjnie przez policję objazd miasta w samochodach z karabinami maszynowymi. Natomiast w pobliżu lokalów, gdzie odbywały się obchody i zabawy polskie było tylko po dwu szupów, którzy oczywista w razie napadu nawet przy najlepszej woli nicby poradzić nie potrafili. Wyglądało to poniekąd na zachętę do napaści na upewnienie wojowniczych fanatyków nacjonalizmu, że im ewentualna awantura ujdzie płazem.

Dział porad prawnych.

Panu D. z T. 1. 10,000 mk. hipoteki z kwietnia 1919 r. przedstawia wartość 750 zł.

2. 2500 m. dziecińskich pieniędzy z października 1918 r. przedstawia wartość najwyższą 1923 zł 07 gr.

Panu W. Cz. w N. 3000 m. pożyczki w styczniu 1920 roku przedstawia wartość 157 zł 90 gr. Do tego 5% za cały czas tj. na 5 lat, po 7 zł 89 gr robi 39 zł 47 gr. Jest to suma najwyższa którą wierzyciel może się od Pana domagać. Może pan jednak zapłacić z tego tylko 10% jak przewiduje ustawa.

Jarmarki w maju.

1. Grudziądz, Kowalewo b, k.
4. Nowe Miasto, b, k.
5. Czarze, Papowo Biskupie kr., b, k. Wąbrzeźno b., k.
7. Brodnica, Toruń b., k. Warlubie (Świecie) kr., b., k.
8. Nowocerkiew (Starogard) kr., b., k.
12. Dziadkowo b., k. Krokowo (Puck) kr. Luzino (Wejherowo) kr., b., k. Pogódki (Kościerzyna) kr., b., k. św. Rumja (Wejherowo) kr., b., k.
13. Kartuzy b., k. Konarzyny (Chojnice) kr., b., k.
14. Chełmno b., k.
19. Górzno b., k. św. Jabłonowo kr., b., k. Kościerzyna b., k. św. Szworkogac (Chojnice) kr., b., k. Więcbork (Sepólno) b., k.
20. Szymbark (Kartuzy) kr., b., k.
25. Gniew b., k.
26. Pelplin kr.
28. Wiele (Chojnice) kr., b., k.

Ruch towarzystw.

Nowe Miasto. Zebranie Związku Inwalidzkiego odbędzie się dnia 10. 5. 1925. o godz. 12-iej u p. R. Pawłowskiego. Ze względu na ważność spraw wyznaczonych na porządku obrad uprasza się o przybycie wszystkich inwalidów i pozostałych. Zarząd.

Lubawa. Zebranie Związku Inwalidzkiego odbędzie się w niedzielę dnia 10-go maja na sali pana Czuki o godz. 1-szej popołudniu. Członków uprasza się o liczny udział. Zarząd.

Poznański targ na bydło.

Notowanie Rzeźni Miejskiej.

Dnia 17. 4 25. spędzono na targowisku Rzeźni Miejskiej - wołów, - buhaji, - jałowek i krów, 1933 cieląt 362 owiec, 600 kóz, 403 świni, - prosiąt, - kozłat

Płacono za dwa centnary żywej wagi:

Za bydło rogate	I kl.	80 -	zł.
" "	II kl.	66 - 68	"
" "	III kl.	50 - 54	"
" cielęta	I kl.	90 -	"
" "	II kl.	76 80	"
" "	III kl.	94 - 68	"
" Za owce	I kl.	-	"
" "	II kl.	58 -	"
" "	III kl.	-	"
" świni	I kl.	114 -	"
" "	II kl.	108 - 110	"
" "	III kl.	96 - 1' 6	"

Giełda zbożowa w Poznaniu.

Notowanie oficjalne z dnia 4. 5.

Za 100 kg. w ładunkach wagonowych. Dostawa zaraz. Cena dla handlu hurtownego.

Notowanie w złotych.

Zyto	30.50 - 31.05
Pszonica	35.00 - 37.00
Jęczmień br.	29.50 - 31.00
Jęczmień na paszę	-
Owies	27.50 - 29.50
Mąka żyt. 70 g ^o	38.50 - 40.50
Mąka pszenna 65 g ^o	54.00 - 57.00
Ospa żytnia	- 22.50
Ospa pszenna	- 20.50

Uwagi: Uposażenie smikowe. Zastój na rynku.

Giełda pieniężna.

Warszawa, dnia 5. 5.

Waluty w złotych.

1 dolar amerykański	5.17 -
100 funt angielski	25.12 -
100 frank franc.	27.13 -
100 frank belg.	26.35 -
100 frank szwajc.	100.24 -
100 koron czeskich	15.40 -
100 lir włoskich	21.34 -

Sprzedam lub przedzierzawię od zaraz

skład kol.

z wyszynkiem.

Zgłoszenia przyjmuje Filja Drwęcy Lubawa.

Henko

Henkla soda do prania i blanszowania

Henkla soda do prania i blanszowania oszczędza mydło i proszek mydlany. Obniża koszty prania. Wyśmienity środek moczenia bielizny.

Obwieszczenie.

Lazienki miejskie stojące na posiadłości p. Szudzińskiej przeniesione być mają na inny teren. Prosimy o podanie kosztorysów wraz z warunkami na przebudowę tychże w obecnym stylu. Oferty przesłać należy do 15. bm. w zamkniętych kopertach.

Nowe Miasto, dnia 5. maja 1925.

Kurzętkowski, burmistrz.

Sąd Powiatowy
2. C. 225/25

W sprawie rolnika Bonczek z Tynwaldu, powoda, zastąpionego przez adwokata Petri w Lubawie przeciwko żonie rolnika Marjannie Hartmann u-odz. Papenpof nieznannej z miejsca pobytu pozwanej, o przystąpienie do kontraktu wyznaczono termin do ustnej rozprawy

na dzień 3. czerwca 1925 o godzinie 10. przedpołudniem przed Sądem powiatowym w Lubawie, pokój nr. 5.

Z polecenia Sądu wzywa się p. Marjannę Hartmann by stanęła w dniu wyżej oznaczonym w Sądzie wspomnianym, gdyż w przeciwnym razie zapadnie przeciw niej wyrok zaoczny.

Lubawa, dnia 29. kwietnia 1925.

Sekretariat II. Sądu Powiatowego w Lubawie.

Przymusowa licytacja!

We wtorek dnia 12 maja o godz. 11-tej przedpoł. będę sprzedawał w moim lokalu ul. Szkolna nr. 5 za gotówkę najwięcej dającemu

1 kanapa pluszowa, 1 bufet
2 podstawy do kwiatów.

Nowe Miasto, dnia 6. maja 1925 r.

Sommerfeld, kom. sądowy.

Państw. Nadleśn. Zbiczno

pow. Brodnica

urządza

w środę, dnia 20 maja 1925 r.

przedpołudniem o godzinie 10-tej w hotelu p. Markiewiczza w Jabłonowie

licytację

na drzewo użytkowe i opałowe dla potrzeb lokalnych

SPIRYTUS

pa. reklifikowany 92% mocny w butelkach 0,6 po cenie monopolowej 4,36 zł

poleca B. Jankowski, rynek.

Na sprzedaż:

- 1 jadalnię z lampą i dywanem
- 1 pokój męski
- 1 sypialkę
- 1 kuchnię
- 1 prawie nowy motocykl również łóżka, szafy, leżankę z okryciem
- 1 regulator, 1 dziecięcy wózek.

Weterynarz Schmul, Nowe Miasto.

Uwiedomienie.

Dnia 23. III. rb. zgorzały moje zabudowania, które były ubezpieczone w

Towarzystwie Ubezpieczeń „Piast”

Sp. Akc.

w POZNANIU

Inspektorat w Brodnicy, Mały Rynek Nr. 4.
Agentura Nowe Miasto.

Odszkodowanie zostało mi sumiennie i do mego pełnego zadowolenia obliczone w powyższym Tow. Ubezpiecz. „Piast”, każdemu li tylko polecić mogę

Nowe Miasto-Marzecice, 6. V. 25 r.

Władysław Rochowski
rolnik.

TAPETY

poleca

Drwęca drukarnia i księgarnia.

Ziemniaki

w większych i mniejszych ilościach

kupuje

„ROLNIK”

Telef. 39 w Lubawie Telef. 39

Mamy duże zapotrzebowanie na

ziemniaki fabryczne

i kupujemy większe i mniejsze ilości po najwyższych cenach dziennych

Suszarnia Nowe Miasto.

W. Pacółtowo.

W niedzielę dn. 10 bm. urządzam

letnią zabawę w ogrodzie

na którą uprzejmie zapraszam

Walenty Kurowski.

Ostrzeżenie.

Ostrzegam każdego, aby **weksel od p. Józefa Rączkowskiego z Tylic** w sumie 500 zł z dnia 15. 5. 1925 r. nikt nie kupował, ponieważ jest fałszywy za niego nie odpowiadam.

Zdrojewski, Nawra.

Mam na sprzedaż

urządzenie mleczarkie

na rękę lub siłę. Cena podług ugody.

Kto? wsk. eksp. „Drwęcy”.

Dobrze utrzymany

gramofon

z płytami

jest zaraz tania na sprzedaż
Gdzie, wsk. eks. „Drwęcy”.

Na mojej roli w Niem. Brzoziu zasiałem

truciznę

W. Lisiński.

Gospodarstwo

18 morgów dobrej ziemi w tem 4 morgi łąki z torfem jest od zaraz na sprzedaż. Kto? wsk. eksp. „Drwęcy”.

korzystnie sprzedać jakiegokolwiek interes, gospodarstwo, rolę lub domostwo niech ogłasza w

„Drwęcy”

Wszelkie

formularze

poleca

„DRWECA” Nowe Miasto.

Karty do gry

poleca

Księgarnia „Drwęcy”.